

Vastuullinen ihminen: MAA JA VESI

1. vuosi:
ILVES

AIHE: Maan ja veden puhtaanapito

SUORITUSPAIKKA: Kerho

KESTO: 1 tunti

TAVOITE: Polunkävijä oivaltaa, että hän voi omalla käytöksellään vaikuttaa maan ja veden puhtauteen.

SISÄLLÖT:

- Kierrätyksen periaatteet
- Vanhaa voi hyödyntää uuteen
- Luonnosta huolehtiminen laittamalla roskat sinne, minne ne kuuluvat

TARVIKKEET:

- muovikasseja 2 x polunkävijä
- roskia
- 2 kevyesti likaista mukia, tiskiainetta ja tiskiharja
- bingoruudukot liitteestä 1

OHJAAJALLE LISÄTIETOA:

- Ympäristöasiat ovat tärkeitä ja on hyvä, että polunkävijät oppivat luontoa säästävän elintavan. Parhaiten ympäristön huomioon ottaminen välittyy kerholaisille ohjaajan esimerkillisen käytöksen kautta. Roskien kierrätys, roskia vähän tuottava elintapa ja myös toisten roskien siivoaminen ovat hyviä periaatteita, joita voi toteuttaa missä tahansa. Autiotupaperiaate koko elämään eli jätä paikka siistimmäksi kuin sinne tullessasi. Huomioi myös retkeily.
- Kerhon voi tehdä vierailuna vaikka jätteenlajittelukeskukseen, vedenpuhdistamoon tai kierrätyskeskukseen tai kerhossa asiaa voi käsitellä esimerkiksi näistä näkökulmista: roskien lajittelu, veden käyttö, roskaaminen.
- Jos kerholla on mahdollisuus tehdä omalla pihalla maatumiskokeiluja, ne ovat havainnollistavia ja mielenkiintoisia.

Toiminta

I. ALOITUS: MUOVIKASSI -HAUTE COUTÛRE

kesto noin 10 minuuttia

Ohjaaja tuo kerhoon hyvin palvelleita muovikasseja kaksi jokaiselle kerholaiselle. Kerholaiset suunnittelevat ja tekevät kasseista itselleen tai parilleen asun. Tämä voi olla kilpailu tai vain hauskanpitoa kierrätyshengessä.

2. AIHEEN KÄSITTELY: KIERRÄTYS

kesto noin 30 minuuttia

Ohjaaja tuo ison läjän (siistejä) roskia mukanaan. Ne levitetään muovin päälle kerhotilan lattialle. Polunkävijät lajittelevat ne oikeisiin roskiksiin. Liitteessä 1 on luettelo kierrätysastioista ja muutamista esimerkkiroskista. Tarkista internetistä alueesi jätteenkäsittelyopas. Kerrotaan myös mihin kierrätetyt roskat menevät ja mitä niistä tehdään.

Katsotaan yhdessä, menivätkö roskat oikeisiin paikkoihin ja puhutaan selväksi mihin mikäkin roska kuuluu. Painotetaan poltettavat vs. kaatopaikkaroskat. Jos tarpeen, tehdään lajittelu vielä uudestaan niin, että roskat päätyvät oikeisiin roska-astioihin. Askarrellaan kerhoon selkeät kyltit eri jätteastioihin ja päätetään alkaa kierrättää jatkossa.

Testataan sitä, kuinka paljon vedellä ja kuinka vähällä vedellä saa pestyä vaikka mokin puhtaaksi. Kumpikin pesu tehdään niin, että lavuaarin pohjalle laitetaan pesuvati. Pesemisen jälkeen voidaan mitata kuinka paljon vettä on kertynyt vatiin. Testin kautta havainnollistuu se, että usein tulee valutettua vettä ihan turhaan. Veden säästäminen on helppo tapa osallistua ympäristötalkoisiin.

3. LOPETUS: UUSIOKÄYTTÖ

kesto noin 10 minuuttia

Keksitään jollekin roskalle kiva kierrätysidea. Silloin sitä ei tarvitse vielä heittää roskikseen, vaan saadaan vaikka maitopurkista kerhotilaan toimiva kynäteline.

+ HARTAUS

Muista pitää hartaushetki kerhon alussa ja/tai lopussa. Voit tehdä sen millä tavalla tahansa, tässä muutama idea tälle kerralle:

- Lukekaa Raamatusta 1. Moos. 1:28 ja keskustelkaa siitä, onko meidän tehtävämme huolehtia maapallosta.
- Kirjoittakaa rukous- ja kiitosaiheita kerhon yhteiseen rukouskirjaan.
- Jos joku polunkävijöistä on opetellut Raamatun tekstin ulkoa, hän voi esittää sen.

KERTAUS SEURAAVASSA KERHOSSA PIDETTÄVÄKSI

kesto noin 5 minuuttia

Pelataan kierrätysbingoa. Polunkävijät kirjoittavat muistinsa mukaan eri jätteastioiden nimet bingoruudukkoon. Ohjaaja voi tarvittaessa auttaa luettelemalla listan jätteastioista tai kierrätyskategorioista (lista liitteessä 1). Ohjaaja sanoo roskan (esim. banaanin kuoret, sanomalehti tai paputölkki) ja polunkävijät raksittavat sen roskiksen, johon jäte kuuluu. Oikeat paikat roskille kannattaa tarkistaa heti. Koko rivin kerännyt polunkävijä huutaa ”bingo”.

Lisätietoa

TIETOA AIHEESTA

- Lajitteluopas: www.hsy.fi/jatteet-ja-kierratys/jateopas/
- Internetistä hakusanoilla "lajittelu" ja "jätteenkäsittelyopas"
- Lajittelupeli: <https://lajittelupeli.tvt.fi/>

AIHEESEEN LIITTYVÄT HARRASTEMERKIT

- Recycling

LIITTEET

- Liite 1: Kierrätysbingo

TAUSTAKUVAN LÄHDE: www.freevector.com/children-and-parents-silhouettes

Liitteet

LIITE I: Kierrätysbingo

Alla lajittelukategorioita ja esimerkkijätteitä niiden alla. Polunkävijät kirjoittavat keräysastioista yhdeksän bingoruudukkoon (löytyy alta). Mikäli polunkävijät eivät muista kierrätyskategorioita, voi ohjaaja heitä auttaa. Bingoa pelattaessa ohjaaja sanoo jokaisen kategorian alta jätteitä. Polunkävijät rastittavat sen laatikon, johon jäte kuuluu laittaa. Se, joka saa ensiksi kolme rastia peräkkäin, huutaa ”bingo”.

Keräyskartonki

Maitopurkki
Pizzalaatikko
Jäätelölaatikko

Palautusautomaatti

Virvoitusjuomapullo
juomatölkit
muovinen vesipullo 0,5 l

Biojäte

Biojätepussi
Käytetty talouspaperi
Banaanin kuoret

Keräyspaperi

Kirjekuori
Sarjakuvalehti
Piirustuspaperi

Lasinkeräys

Lasinen hillotölkki
Rikkinäinen juomalasi
Lasinen mehupullo

Sähkö- ja elektroniikkaromu

Rikkinäinen kännykkä
Tietokoneen näyttö
Sähkövatkain

Energiajäte/energiajäte

Muovikassi
Jogurttipurkki
Karkkipaperi

Vaatekeräys tai kirpputori

Hyväkuntoiset kengät
Lasten vaatteita
Verhot

Ongelmajäte

Avattu maalipurkki
Loisteputki
Auton akku

Paristonkeräys

Sormiparisto
Nappiparisto

Metalliromu

Säilyketölkki
Vanha ruuvimeisseli
Jogurttipurkin kansi

Seka- eli kaatopaikkajäte

Rikkoutunut posliinikuppi
Rikkinäiset kumisaappaat
Purukumi

